

BOEKBESPREKING.

R. J. DE STOPPELAAR. *Waar de Natuur wenkt*. Amsterdam. L. J. Veen's Uitgevers-maatschappij. 4°. 192 p.p. 33 mooie foto's. Prijs geb. f 3.90, ingen. f 2.90.

Een „Stoppelaar-boek” van Nieuwejaar tot Sint Sylvester: Friesche Natuur, Friesch boerenleven, een uitstapje naar Artis en een naar Schiermonnikoog. Zoo is daar het leven en het ware te wenschen, dat menig een zoo met open oog en oor kon genieten van ons eenvoudig Hollandsch-Friesch bestaan. Soms verschrijft de dominee zich b.v. wanneer hij Speenkruid tegelijk laat bloeien met Zilver schoon of Geldersche Roos met Larix of de Ooievaar laat aankomen in April.
T.

JAC. GAZENBEEK en J. VERSTEEG. *Snelle wieken boven wijde verten*. (Nijkerk G. F. Callenbach. 4°. 228 p.p. 63 prachtige foto's. Prijs geb. f 4.90).

Een heerlijk boek over de Veluwe, voornamelijk over roofvogels en uilen, maar ook over het landschap met zijn bosschen en heiden, zijn aloud bedrijf, zijn urnen en grafheuvels, aloude woonsteden en Hessenwegen. Laat ons hopen, dat dit mooie boek er toe moge bijdragen, de Veluwe tegen verdere vernieling en degradatie te behoeden.
T.

H. G. BRUSSE en Dr. W. J. PRUDHOMME VAN REINE. *Moderne Biologie voor U.L.O.* Zutphen W. J. Thieme en Co. 2 dln. Groot 8vo 244 p.p. 288 illustraties, waaronder enkele gekleurde platen. Prijs ingenaaid f 3.05, geb. f 3.55.

Inderdaad geven deze boeken iets meer en iets anders, dan de tot nu toe gebruikelijke handleidingen voor het Onderwijs in de Natuurlijke Historie op onze inrichtingen over uitgebreid lager onderwijs. Maar het verschil is niet zoo groot als de kloeke titel zou doen vermoeden en het trieste eindexamen werkt nog altijd storend. Men wenscht dit eindexamen te vereenvoudigen. Welnu, ik herhaal wat ik vroeger reeds schreef, laat ons voor Natuurlijke Historie nu eens geen eindexamen vergen, vertrouwen hebben in de wetensdrang der jeugd, in de toewijding en kennis der onderwijzers. Dan kan het vak, dat thans op menige school niet in trek is, een vreugde worden voor jong en oud. Maar dan met *moderne* opvatting en een heel andere lesurentabel.

Dan kunnen vele goede dingen van deze boeken tot hun recht komen, nog worden uitgebreid en zoodoende kunnen onze adolescenten de wereld in gaan met eenig besef van het dieren- en plantenleven in het Nederlandsch Landschap in den loop van het jaar. Voldoende, om de lust gaande te houden tot nadere kennismaking.

De schrijvers mogen vooral nauwkeurigheid betrachten. Veel aanmerkingen heb ik niet. Maar niet door den beugel kan een zin als deze: „Daarboven verheft zich majestieus (sic) de gevlekte orchidee (vlekken op de groene bladeren), die daar in volle schoonheid staat te pronken en vele insecten lokt”. Inderdaad geeft de gekleurde plaat het Breedbladig Handekenskruid te zien en ieder orchideeënbekijker weet wel, hoe het met die *vele* insecten gesteld is. De Gevlekte Orchidee heeft dikwijls ongevlekte bladeren.
T.

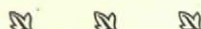
L. TINBERGEN. *Roofvogels*. Uitgave van de N.J.N. 4°. 37 p.p. 72 illustraties. Prijs f 0.50 bij de Administratie van de N.J.N. Postgiro 233040.

De eenige aanmerking, die ik op dit kostelijk werkje heb te maken is op het formaat. Waarom niet liever klein octavo, dat is voor hand en zak en buitenwerk toch veel geriefelijker. Het is voor ons ouderen wel heel prettig en troostrijk, dat de jongeren zoo goed voor den dag komen. Dit echt, nieuw, oorspronkelijk werk geeft niet alleen uitmuntend rekenschap van het voorkomen, het doen en laten van onze roofvogels, maar bevat een sterke opwekking tot verder onderzoek. Ook een opwekking tot het maken van teekeningen. Ik draag de fotografie een goed hart toe en ben haar onuitsprekelijk dankbaar voor alles waarmee zij onze kennis van de Nederlandsche Natuur heeft verrijkt. Maar teekeningen kunnen wij toch niet missen en het verheugt

mij, dat men daar alweer meer en meer aan gaat doen. De Levende Natuur geeft daar ook telkens weer blijk van en tot mijn genoegen vond ik ook in Fungus een prachtige aansporing voor het teekenen van paddenstoelen.

Om nu nog even op Tinbergen's boek terug te komen: de 37 kwarto pagina's zijn compres gedrukt met kleine letter en de inhoud komt dus vrijwel gelijk met die van een gewoon octavo boek van een vel of acht druks. Ge krijgt zodoende een goed, uitvoerig werk over onze roofvogels, hun gedrag, hun uiterlijk, hun voedsel, hun manieren, hun jachttechniek. Het is in hoofdzaak eigen ervaring, maar goede gegevens uit de litteratuur, met behoorlijke opgaaf van herkomst, dragen nog bij tot meerdere benadering van volledigheid.

Wij hebben nog geen goed boek over de vogels van Nederland. Een werk als dit mogen we alvast rekenen tot de zeer waardevolle bouwstoffen. Ik hoop van harte dat Tinbergen „school” zal maken en dat andere „jongeren” ook eens een groep voor hun rekening nemen. T.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Een nieuw krabbetje op ons strand. De vloedlijn, die in de stormachtige eerste helft van Februari buitengewoon rijk geweest is, bracht ons een aardige vondst. Op een excursie, gehouden door enige N.J.N.-ers, ongeveer half Februari langs 't Wijk aan Zee'se strand, werd een merkwaardig, hartvormig krabbetje gevonden, van ongeveer 11 mm. lang, met prachtig gepolijst kopborststuk en bijna oningesneden voorrand.

Nauwkeurige determinatie gaf tot uitkomst, dat het *Thia polita* moest zijn. Vele literatuurgegevens bewezen dit, en vergelijking met museummateriaal uit Jersey, dat op 't A'dams Zool. Museum aanwezig was, gaf de proef op de som.

Thia polita, in 1815 door W. L. Leach beschreven, behoort tot een geslacht der Brachyura, dat ongeveer tussen Zwemkrab en Noordzeekrab in staat. Hij is daarvan echter al dadelijk door de typische hartvorm onderscheiden, die hem dienstig is bij z'n levenswijze (hij graaft zich in de littorale zand- en slibbodem achterwaarts in).

Kenmerkend is verder de zeer sterke, gele beharing, vooral langs de rand van kopborststuk en extremiteiten, en het bij beide geslachten smalle, lange achterlijf, dat bij de ♂♂ uit vijf, bij de ♀♀ uit zeven segmenten bestaat. Eigenaardig zijn de ver onder 't schild liggende tweede antennen, net kleine bezems, die, in de lengte van het lichaam gericht, kleine voedselpartikels naar het mondveld kunnen vegen.

Het gevonden exemplaar was niet gaaf (er ontbraken enkele gangpoten en van de sterke beharing waren alleen nog talrijke inplantingen te zien) maar wel vers.

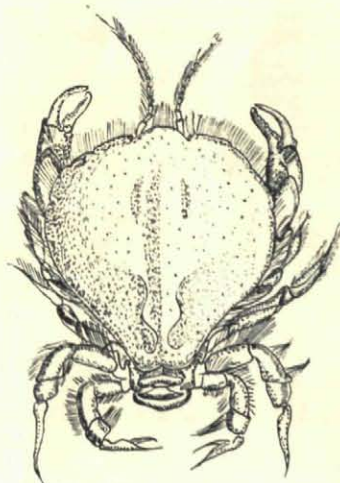
Eigenaardig is, dat op een excursie van de Amsterdamse biologen ongeveer terzelfder tijd een kopborststuk van *Thia* tussen Zandvoort en IJmuiden werd gevonden.

Volgens verschillende auteurs breidt het krabbetje zich vanaf de Mediterrane kust nog steeds noordwaarts langs het continent uit. Enkelen noemen onder 't verspreidingsgebied ook de Hollandse kust; voor zover ik na kan gaan heeft dit betrekking op een vangst voor onze kust, op 3°38' O.L. 51°48' N.B. op 13 vaam diepte, die Hoek in zijn Crustacea Neerlandica vermeldt.

Wie vindt het eerste levende exemplaar op ons strand?

Amsterdam.

J. DE WILDE.

THIA POLITA
(LENGTE MAX. 25 MM.)

ABDOMEN ♀

